

Dosarul nr.2ra-1242/21

Prima instanță - Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. : V. Schibin)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Bălți (jud. : A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Drumuri Bălți”, reprezentată de avocatul Prepeleța Nicolai,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Woloschenko Alexei împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” și Societatea pe Acțiuni ”Drumuri-Bălți”, intervenienți accesorii ”Soffert Commercial” L.L.P., Societatea cu Răspundere Limitată ”Vastadum” și Tîrsîna Mihail privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2021 prin care s-a admis apelul declarat de Woloschenko Alexei, s-a casat hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 mai 2020, și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2016, Woloschenko Alexei a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „Drumuri-Bălți,, și Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” privind încasarea prejudiciului material cauzat ca urmare a vătămării sănătății.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, că la 28 octombrie 2013 aproximativ la ora 11³⁵, se deplasa cu autoturismul de model Toyota Land Cruiser pe traseul Brest-Chișinău Odesa (M14) km 142+900 m.

Nedeservirea corespunzătoare, nementinerea viabilității părții carosabile a drumului, precum și lipsa gestionării și întreținerii drumului principal de către S.A. „Drumuri Bălți” și Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a dus la comiterea unui grav accident rutier, soldat cu cauzarea leziunilor corporale grave și cauzarea vătămării sănătății, care au pus viața în pericol, fiind urmat de un îndelungat tratament de peste 2 ani și jumătate, în clinici din străinătate cu suportarea unor cheltuieli enorme.

Reclamantul a indicat că, neexecutarea obligațiilor de gestionare și întreținere adecvată a drumului principal pe porțiunea indicată, precum și neexecutarea obligațiilor de întreținere și mentinere a viabilității drumului principal și celor secundare, au dus la surparea și prezența pietrișului pe carosabilul drumului de bază

de pe drumul adiacent secundar, fapt care a și dus în mod instantaneu și inedit la cauzarea accidentului rutier, care s-a soldat cu vătămarea integrității corporale și grave consecințe asupra sănătății, reclamantul devenind invalid de gradul I.

Astfel, la 25 noiembrie 2013 a fost pornită o cauză penală în baza art.264 alin.3) lit. a) Cod Penal, însă la 28 februarie 2014 cauza penală a fost clasată, constatându-se că Woloschenko Alexei, în calitate de conducător auto, a întreprins toate măsurile necesare în vederea evitării producerii accidentului rutier.

Prin ordonanța de clasare a cauzei penale emisă de Procuratura raionului Fălești din 28 februarie 2014 și Raportul de expertiză auto-tehnică nr.1402 din 04 februarie 2014 s-a constatat că, producerea accidentului rutier și derapajul lateral prin rostogolire a automobilului Toyota Land Cruiser Prado, la volanul căruia se afla reclamantul, a fost generat prin pierderea proprietăților de stabilitate a autoturismului determinat de factorii generatori de diferență a forței de aderență cu suprafața rutieră, pietriș-asfalt, prezența pietrișului pe suprafața drumului principal surpat de pe drumul secundar din stânga.

Din cauza neexecutării obligațiilor de întreținere și asigurării viabilității corespunzătoare a drumului indicat de către S.A. „Drumuri Bălți”, precum și Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, în obligația ultimei fiind pusă contractarea și prestarea serviciilor de întreținere și reparație a drumurilor, a avut loc accidentul rutier indicat, soldat cu cauzarea prejudiciului sănătății sale și vătămării corporale grave, suportând cheltuielile de tratament în sumă totală de 309 332,00 euro.

Reclamantul a indicat, că la data, ora și locul producerii accidentului, nu erau amplasate careva semne de avertizare sau semnalizare că ar fi avut loc careva lucrări de reparație, deservire și/sau întreținere a drumului de bază sau adiacent, precum și semne de circulație rutieră care ar fi indicat asupra sporirii vigilenței participanților la trafic în legătură cu prezența pietrișului pe partea carosabilă a porțiunii de traseu indicat.

Reclamantul a solicitat încasarea în mod solidar de la Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” și S.A. „Drumuri Bălți” a sumei de 309 332 euro cu titlu de prejudiciul cauzat prin vătămarea gravă a sănătății și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 26 februarie 2018 cererea de chemare în judecată depusă de Woloschenko Alexei a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2018, s-a casat hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 26 februarie 2018, cauza fiind restituită la rejudecare.

În cadrul rejudecării cauzei, prin încheierea Judecătorei Bălți, sediul Central din 18 decembrie 2018, instanța a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu persoana juridică Soffert Commercial L.L.P.

Prin încheierea protocolară din 02 septembrie 201 au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Tîrsînă Mihail și S.R.L. „Vastadam”.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 29 mai 2020, cererea de chemare în judecată înaintată de Woloschenko Alexei împotriva ÎS ”Administrația de Stat a Drumurilor” și S.A. ”Drumuri-Bălți”, intervenienți accesorii ”Soffert Commercial” L.L.P., S.R.L. ”Vastadam” și Tîrsîna Mihail privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 iunie 2020 avocatul Bambuleac

Ghenadie acționând în interesele lui Woloschenko Alexei a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Bălți, sediul Central din 29 mai 2020, cu emiterea unei noi soluții de admitere a acțiunii depusă de Woloschenko Alexei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2021, s-a admis apelul declarat de avocatul Bambuleac Ghenadie în interesele lui Woloschenko Alexei.

S-a casat hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 29 mai 2020, și s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea se admite parțial.

S-a încasat din contul S.A. "Drumuri-Bălți" în beneficiul lui Woloschenko Alexei 11 435,52 (unsprezece mii patru sute treizeci și cinci) mii 52 euro în contul restituirii prejudiciului material și taxă de stat în beneficiul statului în mărime de 7273 (șapte mii două sute șaptezeci și trei) lei.

S-au respins ca fiind neîntemeiate pretențiile înaintate de Woloschenko Alexei împotriva Î.S. "Administrația de Stat a Drumurilor" privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, la 31 octombrie 2013 reclamantul a fost transferat în instituția medicală din Germania, unde a fost supus intervențiilor chirurgicale și tratamentului respectiv.

În sensul probării faptului că reclamantul a fost supus tratamentului în Germania, au fost prezentate o serie de înscrisuri în limba germană cu traducerea autenticată a acestora în limba de stat: facturi, deviz de cheltuieli, ordine de plată.

Instanța a reținut că, Woloschenko Alexei a achitat suma de 10000 euro cu titlu de avans pentru tratament în Clinica de pe malul drept a Izarului de pe lângă Universitatea Tehnică din Munchen, 1037,41 euro plată pentru deservirea în staționar în Clinica privată de chirurgie Bogenhausen, Munchen, 398,11 Euro către Clinica Medical team clinic GmbH, Planegg , în total suma de 11 435,52 Euro.

Potrivit ordinelor de transfer, compania Soffert Commercial LLP, cu sediul în Marea Britanie, a achitat pentru pacientul Woloschenko Alexei plățile: 6783 euro, 4700 euro, 10000 euro, 4500 euro, 1746 euro, 952 euro, 867 euro, 943 euro, 893 euro, 3676 euro, 36100 euro, 3319 euro, 70000 euro, 38000 euro, 12300 euro, 3400 euro, 1525 euro, 13700 euro, 120 000 euro, în total 333 404 euro.

Instanța nu a stabilit raportul și motivele pentru care compania Soffert Commercial LLP a achitat mijloacele bănești în cuantumul indicat pentru serviciile medicale prestate lui Woloschenko Alexei. La fel, nu a stabilit o careva cesiune de creanțe sau alt raport care să ateste transferul sarcinii asupra cuantumului plăților efectuate.

Astfel, în condițiile în care plățile în suma totală de 333 404 euro nu au fost efectuate de către Woloschenko Alexei, dar de către terțul - Soffert Commercial LLP.

Instanța de apel a constatat că, între Î.S. "Administrația de Stat a Drumurilor", în calitate de beneficiar și S.A. "Drumuri-Bălți" în calitate de antreprenor, la 31 mai 2013 a fost încheiat contractul de antrepriză nr.09-09/41, prin care antreprenorul se obligă că desfășoare activitățile de administrare și întreținere a drumurilor publice, din care rezultă că și porțiunea de drum unde s-a produs accidentul rutier cu implicarea reclamantului, a fost transmisă la întreținere și administrare către S.A. "Drumuri-Bălți"

Astfel, neexecutarea obligațiilor contractuale și legale de gestionare și

întreținere adecvată a drumului principal pe porțiunea indicată de către intimatul S.A. "Drumuri-Bălți", precum și din cauza neexecutării obligațiilor de întreținere și menținere a viabilității drumului principal și celor secundare, a dus la surparea haotică și prezența pietrișului pe carosabilul drumului de bază de pe drumul adiacent secundar, fapt care a și dus în mod instantaneu și inedit la cauzarea accidentului rutier, care s-a soldat cu vătămarea integrității corporale grave ale apelantului Woloschenko Alexei. Iar consecințele neexecutării obligațiilor legale ale S.A. "Drumuri-Bălți", au dus la cauzarea daunelor considerabile asupra sănătății apelantului Woloschenko Alexei, acesta devenind invalid de gradul (I).

Instanța a conchis că, Woloschenko Alexei nu a admis o depășire a limitei de viteză care s-a soldat cu producerea accidentului rutier.

Potrivit Ordonanței privind dispunerea clasării urmăririi penale, s-a constatat că producerea accidentului rutier și derapajul lateral prin rostogolire a automobilului Toyota Land Cruiser Prado a fost generat prin pierderea proprietăților de stabilitate a autoturismului determinat de factorii generatori de diferență a forței de aderență cu suprafața rutieră, pietriș-asfalt, prezența pietrișului pe suprafața drumului principal surpat de pe drumul secundar din stingă.

Astfel, ținându-se cont de faptul că, drumul național Brest-Briceni-Chișinău-Tiraspol Odesa, pe tronsonul kilometrilor: de la 706,839 până la 784,900 este atribuit S.A. "Drumuri-Bălți" pentru desfășurarea activităților de administrare și întreținere aceasta urma să îndeparteze factorii generatori de accident (pietrișul), deci se face vinovat de producerea accidentului.

Colegiul a reținut legătura cauzală între producerea accidentului și cheltuielile de tratament suportate, dar numai în sumă de 11 435,52 euro, deoarece suma respectivă a fost achitată personal de Woloschenko Alexei, din care considerente urmează a fi încasată din contul intimatului S.A. "Drumuri-Bălți", care se face vinovat de producerea accidentului.

La 08 iulie 2021, S.A. "Drumuri-Bălți" reprezentată de avocatul Prepeleța Nicolai a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoria Bălți, sediul Central din 29 mai 2020.

În motivare a invocat că, nu este de acord cu soluția instanței de apel, concluziile reținute fiind nefondate.

La examinarea cauzei instanța de apel nu a luat în considerație toate circumstanțele importante, soluția fiind lipsită de suport probatoriu, fiind făcute constatări ce depășesc limitele atribuțiilor instanței de judecată.

Recurentul a indicat că, acțiunea reclamantului este neîntemeiată, la materialele nu sunt probe care ar demonstra faptul că accidentul rutier a avut loc ca urmare a comiterii unei fapte ilicite, cu vinovăție. Faptele reținute de instanța de apel poartă un caracter declarativ, lipsite de probe pertinente, concludente și utile, ce ar demonstra legătura de cauzalitate între producerea accidentului rutier și cupla recurentului, iar lipsa acestor fapte corect au fost constatate de instanța de fond.

Existența pe parte carosabilă a pietrișului care a fost surpat de pe drumul secundar din stânga, după cum indicat este din în ordonanța de calase a procesului penal, nu poate fi imputată S.A. "Drumuri-Bălți", care nu are obligația legală de întreținere a drumurilor secundare de unde se pretinde că s-a surpat pietrișul, fapt

reglementat de art.13 alin.(38 din Legea drumurilor nr.509 din 22 iunie 1995.

S.A. "Drumuri-Bălți" nu a fost trasă la răspundere contravențională pentru nerespectarea regulilor de întreținere a drumurilor, fiind lipsă orice acțiune/inacțiune ilicită în sarcina acesteia. Asigurarea siguranței pe drumurile publice este pusă în sarcina Inspectoratului Național de Patrulare, fapt reglementat de lege, iar din partea Inspectoratului Național de Patrulare nu au fost adresări privind constatarea a careva obstacolele carosabil, ce amenința securitate circulației rutiere, cu indicarea termenilor de înlăturarea a cestora, în scopul asigurării circulației rutiere, și a evita posibilitatea comiterii accidentelor rutiere.

La momentul producerii accidentului rutier, nu a fost invitați reprezentanții S.A. "Drumuri-Bălți", pentru a fi stabilite dacă există deteriorări pe carosabil care au provocat producerea accidentului rutier, cu întocmitoarea ulterioară a unul proces-verbal cu fixarea lacunelor depistate.

Instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 1410 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019), deoarece drumul nu reprezintă izvor de pericol sportit pentru lumea înconjurătoare, pentru a putea fi invocată ca temei de drept norma respectivă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 aprilie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit avizului de recepție de la fila dosarului 15 Vol. IV, recurentului i-a fost comunicat decizia motivată la 27 mai 2021.

Cererea de recurs a fost declarată la 08 iulie 2021, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 20 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind recepționată de către intimați, potrivit avizelor de recepție de la fila dosarului 40-44 Vol. IV.

La 07 septembrie 2021, Administrația de Stat a Drumurilor a depus referință menționând că, recursul depus de S.A. "Drumuri-Bălți" este legal și întemeiat.

Argumentele instanței de apel sunt absolute nefondate, fiind în mod eronat interpretată legislația aplicabilă speței. La emiterea soluției instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și de probele prezentate de părți.

Potrivit circumstanțelor cauzei este evidentă lipsa raportului causal dintre faptă și prejudiciu, deoarece s-a stabilit cert că accidentul rutier s-a produs din vina conducătorului autoturismului, care din exces de vizetă s-a inversat, părăsind partea

carosabilă a drumului.

Intimatul a indicat că, examinând cauza instanța de fond a emis o soluție corectă, fiind întemeiată pe probe care dovedesc circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, astfel fiind stabilită legătura cauzală dintre excesul de viteză și producerea accidentului rutier.

În opinia Administrației de Stat a Drumurilor vinovăția S.A. "Drumuri-Bălți" nu a fost demonstrată, iar circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, bazate pe probe pertinente, veridice, au fost examinate de instanța de fond multiaspectual, complet și nepărtinitor, astfel fiind adoptată o hotărâre legală și întemeiată.

Administrația de Stat a Drumurilor a invocat că susține recursul S.A. "Drumuri-Bălți" și a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o

anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Drumuri Bălți”, reprezentată de avocatul Prepelița Nicolai, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni „Drumuri Bălți”, reprezentată de avocatul Prepelița Nicolai.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari